1893 — 1973
80 років
Службі Народові

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 42. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 7-го БЕРЕЗНЯ 1973 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, MARCH 7, 1973 No. 42. VOL. LXXX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Вівторок, 6 березня 1973

ПРЕДСТАВНИКИ 80 ДЕРЖАВ ПІДПИСАЛИ У ВАШИНГТОНІ ДОГОВІР, яким забороняється комерційна торгівля 355 видами диких тварин, що їм загрожує зникнення. Договором забороняється не тільки торгівля тваринами, але й продуктами, які одержується з цих тварин, як, наприклад, скірами. Додатково устійнено 239 тварин, торгівля якими є дозволена тільки у випадках, коли країни, де такі тварини знаходяться, дозволять на експорт.

КИТАЙСЬКИЙ СПОСІБ ЛІКУВАННЯ УКОЛАМИ ГОЛКИ був предметом розгляду лікарської конференції у Вашингтоні, спонзорованої Національним Інститутом Здоров'я. Конференція ствердила, що потрібно додаткових студій, щоб устійнити вартість і доцільність цієї методи.

КОНСТИТУЦІЙНЕ ДОПОВНЕННЯ ПРО РІВНІСТЬ У ПРАВАХ ДЛЯ ЖІНОК не буде схвалене у зв'язку з тим, що внесок в цій справі не знайшов підтримки у вимаганому Конституцією числі стейтів. Досі 10 стейтів висловилися проти такого доповнення і, як інформують, до цих стейтів прилучаться ще Вірджінія, Арізона та Оклагома, тобто на один стейт більше, як цього потрібно, щоб внесок не був прийнятий.

ПРОВІДНІ АМЕРИКАНСЬКІ МУНІЦИПАЛЬНІ ДІЯЧІ ВИСЛОВИЛИСЯ ПОЗИТИВНО про плян президента Ніксона зменшити провідну ролю федерального уряду в муніципальних справах і дати можливість містам самим ладнати власні справи та проблеми. Національна Ліга Міст на своїй конференції у Вашингтоні схвалила ряд пропозицій до федерального уряду по лінії політики Адміністрації щодо міст.

МІСТО НЮ ЙОРК НАРАХОВУЄ ПІД СУЧАСНУ ПОРУ 846,731 ПОРТОРІКАНЦІВ, тобто значно менше, як про це досі постійно говорили порторіканські лідери, подаючи число порторіканців в Ню Йорку на понад один мільйон осіб. Крім порторіканців в Ню Йорку проживає ще 298,-192 еспаномовних громадян (кубинців, домініканців та еспанців). В околицях Ню Йорку, тобто на терені 17 повітів стейтів Ню Йорк та Ню Джерзі, живе разом 1,506,200 еспаномовних мешканців.

8 АРАБСЬКИХ ТЕРОРИСТІВ У ХАРТУМІ, СУДАН, ПІДДАЛИСЯ суданській поліції в минулу неділю після того, як віце - президент Судану Мохаммед Алі Баджер доставив телефонічно терористам ультимативний термін, загрозивши, що 100 спадунів зроблять збройний штурм проти будинку савді - арабської амбасади, де терористи вбили двох американських і одного бельгійського дипломата. Арештовано в Хартумі заступника голови арабської партизанської організації „Аль Фатах", ствердивши, що одно з авт, що ними приїхали терористи, було його власністю. Та організація „Аль Фатах" офіційно відмежувалася від убивства дипломатів. Проти терористів — найбільше обурення в Савді Арабії, на амбасаду якої терористи зробили збройний наскок.

В ОБОХ ЧАСТИНАХ ІРЛЯНДІЇ ВВАЖАЮТЬ, що з'єднання їх не доцільне у теперішньому часі. За переведеними опитами преси — тільки 29-37 відсотків населення навіть у Південній самостійній Ірляндській Республіці є за негайне приєднання туди Північної Ірляндії.

З МОСКВИ ВІДЛЕТІВ ДО КАЇРО єгипетський військовий міністер Ахмед Ізмаїл, який перебував у столиці СССР 5 днів, як гість маршала Гречка. Той єгипетський лідер перевів 4 години на нараді в Леоніда Брежнєва, де обмірковували всебічно ситуацію на Близькому Сході.

СОВЄТСЬКА ПРЕСОВА АГЕНЦІЯ ТАСС ПРОГОЛОСИЛА комунікат, в якому совєтський уряд таврує вбивство трьох дипломатів арабськими терористами в Хартумі у Судані. У комунікаті кажеться, що СССР підтримує справедливу справу арабів, але засуджує акти терору.

ПРЕМ'ЄР ЮГОСЛАВІЇ ДЖЕМАЛЬ БІЄДІЧ ПЕРЕВЕДЕ у цьому місяці подорож до Австралії, Індії, Банґладешу, Маляйзії і Сінґапуру, щоб піднести у тих країнах Індійського і Тихого океанів престиж комуністичної Югославії, як нібн „невтральної" держави". Югославський Тіто завжди підкреслює свою „невтральність" і потенціяльну ролю, як посередника конфлікту на Близькому Сході.

Степан Гавриш переобраний на голову Філядельфійської Округи УНС

Степан Гавриш

Філядельфія. — Минулої неділі, 4-го березня, тут в залі Українського Спортового Товариства „Тризуб" відбулися в пополудневих годинах загальні збори місцевої Округи Українського Народного Союзу, в результаті яких переобрано на голову Округи головного радного й асистента керівника Організаційного Відділу УНС Степана Гавриша. У зборах, що мали ювілейний характер з уваги на 35-ліття існування Округи, взяло участь 69 репрезентантів 27 Відділів УНС. Відкрив збори, вітаючи приявних, Степан Гавриш, вступну молитву провів о. мітрат Омелян Мицик з Честеру, а проводив нарадами д-р Володимир Галан, секретарював Е. Варилко. У Почесній Президії були приявні на зборах о. Михайло Борисенко, головний предсідник УНС Иосип Лисогір, головні контролери проф. д-р Богдан Гнатюк і д-р Іван Скальчук, головна радна Анна Гарас і колишній головний радний Іван Оденжинський та довголітній секретар - піонер Микола Сеник. Наради, крім формальностей, включали звіти членів дотеперішньої Управи та дебату над ними, слово головного предсідника Й. Лисогора та вибір нової Управи, до якої, крім Степана Гавриша, який очолює цю Округу вже 11 років, увійшли: д-р Володимир Галан й інспектор Осип Бакай — почесні голови, о. мітрат Омелян Мицик, П. Серба, Ф. Петрик — заступники голови, Петро Тарнавський — секретар і Іван Даньківський — скарбник. Подробиці з цих нарад — у дальших повідомленнях.

Скріплюється позиція американського доляра у вільному грошовому обміні

Ню Йорк. — Вільний грошовий обмін між найважливішими валютами світу виявив скріплену позицію американського доляра. Як відомо, уряди західніх европейських держав та Японії припинили на цілий тиждень біржові операції, коли йдеться про офіційний обмін чужоземною валютою, у висліді чого вартість окремих валют визначується ситуацією на ринку і є залежна від подажу та попиту. Торгівля валютою упродовж 5 березня була спокійна, без ніяких серйозніших проблем, чи паніки. Як укладатимуться відносини на міжнародному монетарному ринку, покищо нічого конкретного не відомо, хоч деякі фінансові експерти висловлюють думку, що у висліді започаткованого вільного грошового обміну може того роду практика утривалитися на майбутнє. У міжчасі міністри фінансів заінтересованих країн продовжують переговори та консультації щодо дальших заходів на відтинку монетарної політики. В п'ятницю цього тижня в Парижі почнеться конференція міністрів фінансів західніх европейських держав, Канади, ЗСА та Японії, на якій буде зроблена спроба ліквідувати монетарну кризу. На цій конференції міністри фінансів мають або визначити нове відношення між окремими найважливішими валютами світу, або рішитися на вільний обмін валютами, не устійнюючи офіційно їхньої вартости, яка б зобов'язувала окремі держави. З Вашинґтону інформують, що американську делеґацію на конференцію в Парижі очолюватиме секретар скарбу Джордж Шулц, і в склад делеґації входитимуть також підсекретар скарбу П. А. Волкер та А. Ф. Бирнс, голова Федерального Уряду Резерви. Немає ніяких даних про те, з якими пропозиціями виступить американська делеґація, але поінформовані кола вважають, що з боку ЗСА не буде ніяких поступок і що розв'язку повинні знайти самі европейські держави, бо монетарна криза є в першу черґу европейською монетарною кризою.

Губернатор Нелсон Рокефеллер наполягає на смертній карі за організовану торгівлю наркотиками

Олбані, Н.Й. — Губернатор Нюйоркського стейту Нелсон Рокефеллер далі наполягає на тому, щоб злочинців, які систематично займаються продажею наркотиків і які досягли віку вище 19 років — або карати на горло, абож запроторювати на все життя до в'язниці. Губернатор не хоче задалеко відходити від своєї попередньої пропозиції Леґіслятурі стейту про те, щоб розповсюджувачів наркотиків саджати за ґрати на все життя. Н. Рокефеллер промовляв на стейтовій конференції профспілкових провідників АФЛ-КІО, які схвалювали його пропозиції гучними оплесками. Він розповів учасникам засідання, що саме повернувся з похорону свого брата Вінтропа і що під час родинної зустрічі 21-річний член родини Рокефеллерів сказав йому: „Вуйку Нелсоне, троє моїх найкращих друзів пішли з цього світу через наркотики". Один із наймолодших Рокефеллерів цілковито підтримує наставлення губернатора більше не толерувати організованих злочинців, які заробляють на нещасті й смерті жертв наркотичного дурману. Губернатор сказав, що він цілком серйозно обмірковує вимогу смертної кари для таких злочинців. Однак, серед леґісляторів стейту не всі згідні з крайніми заходами і тому можна рахуватися з тим, що губернатор Нелсон Рокефеллер піде на певний компроміс у цьому питанні.

НТШ влаштовує урочисту Наукову Шевченківську конференцію

Ню Йорк. — В ювілейному році НТШ відбудеться 10 березня ц. р. в годині 5-ій вечором, в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку — Урочиста Наукова Шевченківська Конференція, влаштовувана Управою НТШ в ЗСА і Дирекцією Філологічної Секції. Конференцію відкриє і проводитиме нею директор Філологічної Секції проф. д-р В. Лев, який виголосить вступне слово. З черги д-р Лука Луців виголосить доповідь на тему „Актуальність «захалявної» поезії Тараса Шевченка". З нагоди ювілейного року НТШ подадуть з черги окремі прелеґенти доповіді про визначних вчених — членів НТШ, а саме проф. д-р П. Ковалів говоритиме про „Акад. Степана Смаль-Стоцького", проф. д-р М. Зайцев доповідатиме про „Івана Горбачевського — як дослідника і педагога", професор д-р О. Андрушків виголосить доповідь про Івана Пулюя — предтечу Рентґена, а на закінчення проф. д-р М. Стахів говоритиме на тему „Михайло Грушевський в Науковому Товаристві ім. Шевченка й у Всеукраїнській Академії Наук в Києві". Доповіді будуть 20-хвилинні. Конференція призначена для ширшого загалу громадянства.

Помер проф. Борис Унбеґавн, видатний славіст, дійсний член УВАН

Ню Йорк. — В неділю 4 березня ц.р. тут помер на 74-ому році життя видатний славіст - філолог, професор слов'янських мов в Нюйоркському Університеті і дійсний член Української Вільної Академії Наук д-р Борис О. Унбеґавн. Покійний був професором-емеритом порівняльної філології Оксфордського Університету, в якому він викладав в 1953-1965 роках. Народжений в Росії, проф. Борис Унгебавн вчився в Москві і в Петербурзі й університетські студії продовжував у Любляні, Словенія, та в Сорбоні в Парижі, завершивши їх докторатами в Університетах Сорбони та Оксфорду. Під час першої світової війни служив у російській армії. Після війни був бібліотекарем Інституту Славістичних Студій у Парижі в 1925-1937 роках і в 1936-1953 роках викладав слов'янську філологію у Брюссельському Університеті та в роках 1946-1953 теж у Страсбурзькому Університеті, очолюючи там Слов'янський Інститут. Покійний був загальним редактором оксфордського російсько-англійського словника, виданого в 1972 році й автором багатьох праць із російської і слов'янської філології. Будучи дійсним членом УВАН, цікавився нею й українським науковим життям і брав участь у наукових конференціях і засіданнях УВАН.

Вбивникам 2-ох американських дипломатів загрожує кара смерти

Хартум. — Суданський міністер закордонних справ Мансур Халед заявив, що президент Судану Ґаафар аль-Німейрі призначив 3-членну Комісію для переведення слідства у справі вбивства в минулу п'ятницю двох американських й одного бельгійського дипломатів в будинку амбасади Савді Арабії, і що тих 8 вбивників будуть суджені за вбивство. Той злочин, заявив він, відбувся на території Судану і Судан має судити винуватців. Водночас він ще раз заперечив, наче б між суданським урядом і терористами було будь-яке договорення; речник суданського уряду ввесь час заявляв їм, що уряд не піддасться ніякому шантажеві. За суданським законом — за вбивство карають там смертю. Державний секретар Вілліям Роджерс заявив у Вашинґтоні, що хоч він має засадничі поважні застереження проти кари смерти, не уявляє, як у цьому випадку можна б не застосувати тієї кари супроти вбивників дипломатів у Хартумі. Преса в різних арабських країнах палко коментує ту трагічну подію, здебільша признаючи, що перенесення палестинськими борцями їх боротьби за свободу за кордон у формі терору проти чужинців — приносить радше шкоду, як користь палестинській справі. Один суданський щоденник виявив, що 6 арабів з тієї банди терористів, які в четвер минулого тижня захопили будинок савді-арбської амбасади і після того вбили там трьох дипломатів, прибули літаком з Лівії. Є здогад, що це Лівія інспірувала ту цілу історію, з пімсти проти Судану, який перешкоджував встряванню Лівії в справи чорних африканських країн.

У В'єтнамі настав новий конфлікт у справі воєнних полонених

Сайґон. — Речник комуністів у 4-членній Військовій Комісії у Сайґоні полк. Буї Тін заявив, що комуністи, себто представники Північного В'єтнаму і В'єтконґу будуть бойкотувати ту Комісію, поки Південний В'єтнам не змінить свого становища, пристосувавши його до постанов про перемир'я. Суперечка виникла з того, що комуністи вимагають негайного звільнення з полону у Південному В'єтнамі 5.000 вояків Північного В'єтнаму — південно-в'єтнамське командування запропонувало звільнення спершу 3.000, опісля обнижило те число до 2.000. В минулому місяці Південний В'єтнам звільнив 7,000 комуністичних полонених в заміну за 1,000 своїх полонених. Однаково Північний, як Південний В'єтнам в різні часи подавали різні числа полонених. Ось так Північний В'єтнам спершу заявив, що має 4.000 полонених вояків державної армії Південного В'єтнаму, опісля підвищив те число до 4.500. Знову ж Південний В'єтнам спершу подав число 28.000 комуністичних полонених, потім його зменшив. Американський головний командувач ген. Джілберт Вудвард признав, що поведення Південного В'єтнаму у цій справі не є коректне. З американського боку підкреслено, що справа звільнення американських військовиків з полону у Північному В'єтнамі пов'язана тільки з відкликуванням з В'єтнаму військ, а ніякою іншою справою.

У Ватикані відбулася інсталяція нових кардиналів, Папа заповів реформу папської виборчої системи

Рим. — 5 березня у Ватикані відбулася торжественна інсталяція 30 новопризначених кардиналів, у висліді чого число членів Колеґії кардиналів збільшилося до 145 осіб. Промовляючи з цієї нагоди, Папа Павло VI повідомив про свій плян далекойдучої реформи системи вибору пап, яких досі обирала Колеґія кардиналів. Згідно з заявою Папи, число кардиналів управнених брати участь у виборах папи не може перевищати 120 осіб. Ні один з електорів не може бути у віці понад 80 років. Крім того, в пляні папи є включити до складу електорів також католицьких патріярхів Східнього обряду та деяких єпископів навіть тоді, коли вони не є кардиналами. Під сучасну пору тільки два східні патріярхи є одночасно кардиналами: Павло П'єр Меучі, патріярх маронітів у Ливані та Стефанос І Сідаровс, коптійський патріярх з Александрії у Єгипті. За пляном папи Павла ще такі східні патріярхи брали б участь у виборі пап: сирійський, мелхітський, халдейський та вірменський. Незалежно від того, електорами були б єпископи, які б репрезентували Синод Єпископів. У зв'язку з Ватиканською церемонією Папа Павло VI розкрив також прізвища єпископів, що їх він призначив кардиналами ще в 1969 р. за засадою „ін пекторе", тобто таємно. Мова тут йде про Степана Троxту, єпископа Літомирець у Чехо-Словаччині та Юлія Госсу, єпископа Візантійського обряду з Клуж-Герія в Румунії, який находився в екзилі і помер на 85 році життя в 1970 р. Папа Павло поінформував також про призначення в Чехо-Словаччині чотирьох нових єпископів, на що дав свою згоду чехословацький комуністичний режим у висліді переговорів, які провадив від імені Ватикану архиєпископ Аґостіно Коссароли.

У Мельборні закінчився Евхаристійний Конґрес

Сороковий з черги Евхаристійний Конґрес Католицької Церкви закінчився 25-го лютого у Мельборні, Австралія. Останню Службу Божу відправив кардинал Шіган з Балтимору, відпоручник Папи, в асисті 20 кардиналів і священиків. Служба Божа відбулася під відкритим небом і на ній було приявних понад 120 000 осіб. Попереднього дня, 24-го лютого, була відслужена спеціяльна Служба Божа для австралійських аборигенів. Вони танцювали, плескали в долоні та вибивали такт патичками й дощинками. Повбирані в жовті та помаранчеві одяги, тіла прикрашені ритуальними малюнками, вони відтворили на свій лад Останню Вечерю. Тубільці прибули з північної Австралії, околиць Дарвіну. Для цієї нової форми Служби Божої потрібно було окремого дозволу Ватикану.

Відносно велика група українців з Америки побувала на цьому Евхаристійному Конґресі у Мельборні. Між ними була також членка Управи Світової Федерації Українських Жіночих Організацій пані Володимира Ценко з Філядельфії. Повернувши з Австралії, вона поділиться своїми враженнями з цього Конґресу та зустрічей з українським громадянством, зокрема жіноцтвом Австралії. 1-го квітня пані Ценко приїде до Ню Йорку а Комісія Зв'язків СФУЖО підготовляє для неї зустріч з українським громадянством. (О. С. Прокюк)

Комісія Прав Людини ОН розгляне скаргу СКВУ в справі Леоніда Плюща

Ню Йорк. — У відповідь на інтервенцію в Комісії Прав Людини ОН у справі Леоніда Плюща, запротореного з доручення суду Української ССР на необмежений час до психіятричної лікарні, Комісія Прав Людини Секретаріяту СКВУ одержала офіційне повідомлення за підписом Я. Т. Мюллера з Відділу Прав Людини Об'єднаних Націй такого змісту:

"Мені доручено подякувати Вам за Ваше повідомлення з 16 лютого 1973 року та поінформувати Вас, що воно буде предметом розгляду за такою процедурою:

"Коротке сумаричне зіставлення Вашого повідомлення буде включене у конфіденційний список матеріялів, що відтак будуть подані на розгляд Комісії Прав Людини на її черговому засіданні. Копію Вашого повідомлення буде теж переслано до уряду держави-члена Об'єднаних Націй, яку ця справа заторкує."

Як відомо, Комісія Прав Людини Секретаріяту СКВУ, яку очолює сенатор Павло Юзик з Канади, мала в половині лютого ц.р. в справі Леоніда Плюща зустріч з представником Комісії Прав Людини ОН і передала йому згаданий меморандум. Сесія Комісії Прав Людини ОН почалася в Женеві 26 лютого і триватиме до 6 квітня 1973 р. Програма сесії включає також розгляд того роду інтервенцій в справі порушування прав людини в окремих країнах.

В СССР почали видавати нові партійні квитки

Москва. — З 1 березня у республіках СССР почався т. зв. обмін партійних документів, що звичайною мовою означає партійну чистку. Обмін документами розрахований на два роки і ним будуть охоплені 14,450,000 членів КПСС, совєтський комуністичний „орден лучших людей". У редакційній „Правди", органу ЦК КПСС, з 1 березня є своєрідна ґльорифікація „партійного квитка", який начебто визначає особливу вартість члена КПСС. Одночасно газета закликає всіх членів КПСС до політичної „пильности", „большевицької нетерпимости", до боротьби з „розхлябаністю, головотяпством, парадністю і зазнайством", бо, мовляв, „ми будуємо не царство нероб, де річки пливуть молоком у кисільних берегах, а найбільш зорганізоване, найбільш трудолюбиве суспільство в історії людства". „Правда" з 2 березня опублікувала повідомлення ЦК КПСС про початок обміну партійними документами, зазначаючи, що „за встановленою традицією партквиток число один зразка 1973 року був виписаний в Центральнім Комітеті КПСС на ім'я Володимира Ілліча Леніна — засновника і вождя Комуністичної Партії Совєтського Союзу. Підписав ленінський партійний квиток генеральний секретар ЦК КПСС товариш Л.І. Брежнєв". Газета далі пише, що „вістка про те, що партійний квиток нового зразка за числом один був виставлений на ім'я Володимира Ілліча Леніна, була зустрінута з задоволенням всіми членами ленінської партії, всіми совєтськими людьми". Очевидно, немає в газеті згадки про те, з якою тривогою очікують обміну партійних документів члени КПСС, для яких цей обмін є одночасно й перевіркою їхньої „відданости" комуністичній партії, совєтському уряду, а в першій мірі відданости теперішньому керівництву партії під проводом Брежнєва і спілки.

Англійські комуністи відвідали СССР

Москва. — Майже два тижні перебувала в СССР делеґація Комуністичної партії Великої Британії, яку очолював член політбюро партії Г. Макленнан. В часі поїздки по СССР делеґація відвідала також і Українську ССР, побуваючи в Києві та Львові, де зустрічалася, як пише „Правда" з березня з республіканськими партійними і урядовими діячами. У повідомленні про побут англійських комуністів в СССР „Правда" пише, що делеґація дала повну підтримку совєтській зовнішній політиці, зокрема, коли йдеться про Европу та Близький Схід і що зустрічі відбувалися „в дусі марксизму-ленінізму і пролетарського інтернаціоналізму".

Видано збірник п'єс для дітей і молоді Василя Софронова Левицького

Торонто. — В серії Театральна Бібліотека, як її число 1-е, появився тут книжковим виданням під назвою „Юний Скоморох" збірник п'єс для дітей і молоді відомого українського еміґраційного письменника, автора виданої минулого року збірки новель „Липнева отрута" Василя Софронова Левицького. Видано цей збірник п'єс, призначених для дітей і молоді, заходами торонтського комітету „За аматорський театр" і з фінансовою допомогою Народної Фундації ім. Шевченка у Вінніпеґу та інших українських установ й осіб. На зміст 304 сторінкового збірника склалося шість сценічних картин і п'єс для дітей і три п'єси — „Королівські шати", „Король Кривобородько" та „Князівна на горошині" — для театру юного глядача. Попереджений збірник передмовою автора, в якій він нав'язує до театральних дій скоморохів у побуті княжої доби. Видано книжку з мистецькою обкладинкою Мирона Левицького. Замовляти її можна у Комітеті „За аматорський театр", 30 B Anglesey Blvd., Islington, Ont., Canada.

У БАЛТИМОРІ ПОМЕР СВ. П. ВОЛОДИМИР ЧОРНОДОЛЬСЬКИЙ

Балтимор. — У понеділок, 5-го березня, тут помер на 72-ому році життя св.п. Володимир Чорнодольський, колишній активний учасник Українських Визвольних Змагань та довголітній громадський діяч. Народився 18 червня 1901 року в Золочеві. Осиротив дружину Дарію та сина Андрія з дружиною Люою. Панахиди відбудуться в похоронному заведенні Лілли Зайлер у Балтиморі в четвер і п'ятницю 8 і 9-го березня о год. 6-ій вечора, похорон в суботу, 10-го березня о год. 8:30 рано з української католицької церкви св. Михаїла.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Злочин фанатиків

Коли б таке сталося у минулому сторіччі, то реакцією Америки було б, щонайменше, переведення демонстрації морською фльотою біля берегів тих арабських держав, які дають притулок і підтримують грішми та зброєю терористів. Тепер інші часи, інші відносини, інший підхід до проблем політичної боротьби, до якої належить також тероризм. А втім, убивство арабськими терористами під кінець минулого тижня в пивниці савдіарабської амбасади в Хартумі, у Судані, американського амбасадора і його заступника, а також бельгійського шарж д'аффер заперечує ще раз, що не всі засоби добрі, які ведуть до цілі. Бо це вбивство викликало в усьому світі спонтанні голоси обурення та засудження. Сама теж відповідальна арабська преса відчула, що настрій у широкому світі звернеться проти арабів. Тому один з арабських коментаторів огірчено висловився, що „в Ізраїлі повинні танцювати на ту вістку з Хартуму''.

Аргументи, що їх подали однодумці вбивників, не виправдали їх, а ще більше принизили. Спершу говорилось, що переведено „екзекуцію'' на двох американських і одному бельгійському дипломаті, „щоб світ трактував поважно'' тих терористів, чи пак справу, яку вони заступають. Згодом подавали, що ті дипломати були „запеклими ворогами'' палестинської справи, а вбитий шарж д'аффер Джордж С. Мур був „агентом військової розвідки'', який „змовлявся'' проти палестинців. На честь цього власне Джорджа Мура, ученого знавця мусульманського світу, який плавко говорив по-арабськи і мав славу приятеля арабів, уладжувано в амбасаді Савді Арабії прийняття, що перетворилося в терен кривавої гульні 8-ох молодих фанатиків.

Фанатики часто бувають позитивною рушійною силою в різних конструктивних діях. Але фанатизм не дозволяє на холодну, тверезу оцінку, без якої не можна вести розумну й доцільну політику. Фанатизм цих 8-ох арабів не допоміг здійснити ні одної з їх численних ультимативних вимог, бо всі вже признають, що не можна потурати шантажеві. Коли один із терористів, які скапітулювали й піддалися поліції, показав пальцями знак перемоги, то це був глум над ним самим, його однодумцями і їх справою.

Примара Сталіна

5 березня проминуло 20 років від дня смерти совєтського диктатора Йосифа Джугашвіллі - Сталіна. Цієї дати не відзначувано в СССР ніякими „траурними мітингами'', а совєтська преса, як і в попередні роки, мовчанкою збула цю дату. Стягнення Сталіна з п'єдесталу послідовника і „соратника'' Леніна, що сталося на XX з'їзді КПСС в 1956 р., залишається і надалі всилі, не зважаючи на досить „теплі'' згадки про диктатора в різних публікованих в СССР творах, головно мемуарного характеру.

Цей факт, однак, не має якогось засадничого значення, коли йдеться про панівну атмосферу на просторах совєтської імперії. Хоч уже двадцять років немає Сталіна при кермі СССР і хоч упродовж довгих років навіть згадка про нього була під анатемою, мовляв, він провинився супроти доктрини марксизму - ленінізму, ввівши у совєтську практику „культ особовости'' і „внутріпартійний терор'', по сьогодні в СССР залишається живим його дух і стиль управління державою. Мало того, в останніх роках зі щораз більшою силою виявляються тенденції відновити „сталінські методи'', мовляв, теперішній нібито „ліберальний курс'' наслідників Сталіна допроваджує до внутрішнього розхитання, до зросту протисовєтських настроїв, хуліганства, пияцтва. Такого роду настрої, як інформують західні спостерігачі підсовєтської дійсности, найбільше поширені на етнографічних російських теренах і в Грузії, батьківщині Сталіна. З ненавистю продовжують згадувати Сталіна, пишуть ці ж спостерігачі, тільки в республіках Прибалтики та на Україні, тобто в тих частинах СССР, які найбільше потерпіли від сталінського терору.

За двадцять років, що минули від смерти Сталіна, багато дечого змінилося в СССР, але незмінною осталася диктатура кліки совєтських можновладців, комуністичної російської олігархії, яка не вагається, як бачимо хоча б з подій минулого року, стосувати сталінські методи у боротьбі з незадоволеними опозиційними елементами, зокрема з національними самостійницькими аспіраціями поневолених Росією народів СССР. Як за Сталіна двадцять років тому, так і сьогодні совєтський режим топче основні права людини і народів, а тисячі й тисячі неповинних громадян різних національностей караються по тюрмах і концтаборах рабовласницької імперії, яку й далі символізує сталінський витвір — КҐБ.

М. Сосновський

ВАЖЛИВИЙ ПРЕЦЕДЕНТ

Своєрідним побічним продуктом переговорів у справі замирення в В'єтнамі є устійнення ролі і міжнародноправного статусу політичної групи, яка очолила повстанську збройну діяльність проти леґітимного південнов'єтнамського уряду. Маємо тут на увазі т. зв. В'єтнамський Визвольний Фронт, комуністичну політичну формацію, яку покликав до життя революційним порядком т. зв. Тимчасовий Революційний Уряд Південного В'єтнаму й упродовж довгих років провадив збройну боротьбу з військами міжнародно визнаного південнов'єтнамського уряду у Сайґоні. У ході переговорів між ЗСА та урядом Північного В'єтнаму В'єтнамський Визвольний Фронт був допущений до участи в цих переговорах, як одна з воюючих сторін, а відтак згаданий т. зв. Тимчасовий Революційний Уряд Південного В'єтнаму став сиґнатором договору нарівні з урядом Південного В'єтнаму, як речник тієї частини південнов'єтнамського населення, яке, принаймні за твердженнями комуністів, стоїть в опозиції до леґітимного південнов'єтнамського режиму.

Щоб знайти форму, яка віддзеркалювала б відношення сил у Південному В'єтнамові, представники ЗСА та Північного В'єтнаму прийняли засаду „двох груп'' („партій'') у Південному В'єтнамі, які мають ефективну контролю над окремими теренами південнов'єтнамської держави. Проєктуючи „мирне співіснування'' цих груп, договірні сторони (ЗСА та Північний В'єтнам) накреслили у 5-му розділі договору про перемир'я у В'єтнамі цілу формулу „здійснення південнов'єтнамським народом права на самовизначення''. Щоб практично перевести в життя „право на самовизначення'', договірні сторони зобов'язали обидві південнов'єтнамські „групи'' створити т. зв. Крайову Раду Національного Замирення і Злагоди, в якій представники південнов'єтнамського уряду та комуністичного Визвольного Фронту мають однакову вагу, що, очевидно, є рівнозначне з прямим визнанням цього Фронту з його Тимчасовим Революційним Урядом та такого ж речника Південного В'єтнаму, як і леґітимного уряду Нгуєна Вана Тієу. Мало того, південнов'єтнамський уряд, погоджуючися брати участь у тій Крайовій Раді Національного Замирення і Злагоди, зі свого боку визнав своїм контрагентом комуністичне революційне правління у Південному В'єтнамі.

Леґітимізація комуністичного Визвольного Фронту в ОН

Не входячи в питання про те, в якому напрямку будуть розвиватися відносини у Південному В'єтнамі і наскільки успішною виявиться Крайова Рада Національного Замирення і Злагоди, варто звернути увагу на реальні міжнароднoправні наслідки всіх цих домовлень і того факту, що південнов'єтнамські комуністи були спроможні зберегти за собою контролю в деяких частинах Південного В'єтнаму. Ідеться тут про дальшу леґітимізацію Тимчасового Революційного Уряду Південного В'єтнаму, цим разом з допомогою Об'єднаних Націй.

Генеральний секретар ОН, Курт Вальдгайм формально повідомив, що він у відповідь на прохання міністра закордонних справ Тимчасового Революційного Уряду Південного В'єтнаму, пані Нгуєн Ті Бінь, погодився, щоб цей „уряд'' мав свого офіційного зв'язкового представника при Об'єднаних Націях. Статус цього комуністичного південнов'єтнамського представника буде, як поінформував К. Вальдгайм, ідентичний зі статусом представника південнов'єтнамського уряду, який є офіційним „обсерватором'' Південного В'єтнаму при ОН. Іншими словами, Південний В'єтнам матиме тепер двох офіційних обсерваторів: сайґонського уряду і т. зв. Тимчасового уряду.

Інформуючи про це своє рішення, генеральний секретар ОН заявив, що в засягу його компетенцій надавати такого роду статус при ОН будь - якій групі, яка такого статусу домагається, бо це, мовляв, не пов'язане з членством в ОН. З дискусії, яка вив'язалася у зв'язку з таким рішенням Курта Вальдгайма, виходить, що це питання в ОН не з'ясоване, а думки леґальних експертів в цій справі поділені. Так чи інакше, однак, таке рішення генеральний секретар ОН прийняв і цим своїм рішенням леґітимізував позицію південнов'єтнамських комуністичних повстанців на міжнародному форумі.

В'єтнамський прецедент як політична зброя інших визвольних рухів

Поминаючи такий чи інший леґальний аспект справи надання представникам революційного комуністичного підпілля у Південному В'єтнамі офіційного статусу при ОН поруч з таким же статусом леґітимного південнов'єтнамського уряду у Сайґоні, треба відзначити цей факт, як прецедент особливої ваги, коли йдеться про революційні і повстанські рухи та їхній міжнародноправний статус. Цей прецедент можна також поширити на діючі у світі екзильні уряди народів, які продовжують на своїх землях боротьбу з чужим поневоленням.

Засадничо, коли йдеться про Об'єднані Нації, то повноправними членами цієї міжнародної організації можуть бути тільки держави. Так звані неурядові організації можуть мати в систе-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ДОПОМОГА ВЧОРАШНЬОМУ ВОРОГОВІ

В американських політичних колах та в широкому американському є у спільстві гостро позначилися розбіжності думок на актуальну, болючу й надзвичайно контроверзійну справу: чи дійсно треба дати таку видатну фінансову допомогу Північному В'єтнамові, щоб він відбудував себе з воєнних руїн і став економічно на сильних власних ногах. Економічну допомогу Америки Північному В'єтнамові вписано у Паризький договір про закінчення війни у В'єтнамі з 27 січня ц. р. (частина УШ, стаття 21). Таким чином Америка вже прийняла на себе зобов'язання, що його має виконати, дармащо у тому договорі не з'ясовано ані висоти тієї допомоги, ані способу уділювання її — безпосередньо чи в межах міжнародної допомогової акції. Але президент Ніксон згадав уже минулого року про 7,500.000.000 дол. для всього Індо-Китаю протягом 5-ти років, про потребу такої допомоги говорили вже державний секретар Вілліям Роджерс і справжній автор згаданого Паризького договору, Генрі Кіссінджер. Самі ж комуністи з Північного В'єтнаму напевно наполягатимуть, щоб цю справу якнайшвидше реалізувати. Отож знаходиться вона в стадії не теоретичного обмірковування, а реальної політичної й економічної дійсности.

Тим часом в обох Палатах Конгресу з'явилася зразу сильна опозиція, яка охоплює як ультраліберального демократа, сенатора Джорджа МекҐоверна (хоч він рекомендував був таку допомогу під час своєї минулорічної виборчої кампанії), так і ультраконсерватиста, республіканського сенатора Беррі Ґолдвотера. Перший із них орудує арґументами, так би мовити, економічного еґоїзму й ізоляціонізму: як можна видавати більйони для вчорашнього ворога, коли водночас у пропонованому Президентом бюджеті скреслюються десятки проєктів з ділянки шкільництва, шпитальництва і міського будівництва в Америці? Коли ліберальні члени Конгресу, демократи і республіканці, наставлені на боротьбу проти президента Ніксона за те, що він не хоче витрачати суми, схвалені попереднім Конгресом на різні крайові цілі, то тим паче всі вони насторожені проти витрачання більйонів на відбудову країни вчорашнього ворога. Сенатор Б. Ґолдвотер чи сен. Джеймс Баклі принципово відкидають допомогу комуністам, відомим з ламання договорів.

Отож, ця складна проблема має різні аспекти. Розглядає їх всебічно „Тайм'' з 5 березня ц. р. Звертається там увагу на те, що Америка поспішила була з видатною економічною допомогою своїм учорашнім ворогам з першої і другої світових воєн, хоча тут же виринають поважні сумніви й застереження щодо правильности цієї паралелі. Отож, на переможену у першій світовій війні Німеччину накладено величезні фінансові тягарі, так звані репарації, які у висліді причинились до зросту німецького націоналізму, — а 7-більйонова харитативна акція Герберта Гувера була ведена під кутом виключно гуманітаризму. Плян Маршалла після другої світової війни „впорскнув'' 13 більйонів долярів у 17 некомуністичних країн, при чому Америка допомогла відбудуватись переможеним Німеччині і Японії, в яких ЗСА дістали військові бази та які змінили свій диктаторсько-мілітаристичний режим на демократичний і миролюбний. Тепер ситуація цілком інакша: Північний В'єтнам не переможений, а вважає себе переможцем, і він не тільки не вирікається свого комуністичного характеру, а признається далі до своїх аспірацій — з'єднати обидві частини В'єтнаму „мирно'' під своїм, комуністичним проводом. Іншими словами, практично Америка мала б скріпити економічну, а тим самим і політичну силу Північного В'єтнаму і таким чином допомогти йому осягнути свої загарбницькі цілі.

Але президент Ніксон, державний секретар Роджерс і Генрі Кіссінджер — усі вони виступили вже із з'ясуванням причин, чому вони вважають, що треба дати значну допомогу Північному В'єтнамові. Мовляв: це „інвестиція у мир'' на Півдні Азії. Вони переконані, що економічна відбудова Північного В'єтнаму і, у зв'язку з нею, затіснені його економічні зв'язки з Заходом, не скріплять імперіялістичної експансивности тієї країни, а, навпаки, прищеплять їй те почуття приналежности до мирної спільноти народів, якого вона не знала і не знає. Бо — як пригадали названі американські державні діячі — північнов'єтнамські комуністи протягом усієї своєї історії завжди воювали: проти Франції, Японії, Південного В'єтнаму й Америки. Отож, американська економічна допомога Північному В'єтнамові — це допомога суто-політична, з холодного політичного рахунку, щоб закріпити мир на Півдні Азії.

Інакше думають автор названої статті у „Тайм''-і, мабуть, сенатор Едвард Кенеді, який, хоч демократичний ліберал, підтримує президента Ніксона у цьому пункті. Допомога Північному В'єтнамові — кажуть вони — є таки моральним обов'язком Америки, яка ту країну фізично знищила. Пересічний американський громадянин так не думає. Він не відчуває ніякого морального зобов'язання супроти в'єтнамських комуністів, маючи на думці 46.000 поляглих у В'єтнамі американців і 135 більйонів, витрачених на В'єтнамську війну, — а не людські та матеріяльні втрати комуністів.

А втім, Америка — чуємо — без признавання будь-якої своєї вини, мусить таки визнати факт, що у В'єтнамі згинув кругло мільйон в'єтнамців і що обидві частини тієї країни страхітливо спустошені. І тому за американською традицією, коли Америка бере дальшу участь у міжнародному світі, вона не може відпекатися всякої відповідальности за наслідки війни у В'єтнамі. Одинз найповажніших американських політичних коментаторів Норман Казенс, який, м. ін., відіграв був видатну ролю у звільненні з совєтського заслання тодішнього Митрополита Йосифа Сліпого, — у статті на тему економічної відбудови Північного В'єтнаму твердить, що „Америка не має вибору'' — тільки мусить зробити це.

Ніксон і його найближчі співробітники переконані, що, при всіх опозиційних голосах збоку законодатців і преси, коли прийде до докладного розгляду проблеми, то Конгрес таки схвалить допомогу Північному В'єтнамові. Може не у такій висоті, як її зажадає Уряд, може не безпосередньо, а якимсь посереднім способом, але погодиться з розумуванням, що коли Америка рішена „співіснувати'' з Північним В'єтнамом, то в інтересі добрих післявоєнних відносин з ним лежить допомога йому, хоч бунтується душа проти фінансування вчорашнього ворога.

І. к-н

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

ДОКІР І ВИЯСНЕННЯ

ДОКІР

Дозвольте мені стати в обороні пам'яті мого батька і рівночасно вказати на звихнений спосіб думання деяких Ваших співробітників. У статті І. Кедрина „Призабутий епізод'', видрукуваній в Альманаху Українського Народного Союзу за 1973 рік, автор пише про радянофільство акад. К. Студинського в 1930-их роках. Там, між іншим читаємо:

„А втім, віра, що „відносини змінилися'' і що „більшевики вже не ті, що були'', відродилася знову у вересні 1939 року. Коли внаслідок пакту Ріббентропа - Молотова совєтські війська вмаршували до Західньої України 17 вересня 1939 р. під гаслами „визволення українських земель з-під польської неволі'', багато розумних і освічених громадян знову повірили, що „Перша Українська Армія'' СССР є справді українською і дійсно прибула для добра України. Не тільки малоосвічені люди, але й такі видатні й досвідчені політики, як Дмитро Левицький, Остап Луцький, Володимир Кузьмович, Володимир Старосольський і багато - багато інших, залишились, не захотіли покидати рідної землі і рідного народу в часі нової історичної кризи. Всі вони згинули, залишивши у своєму заповіті „мементо'', що поки існує московська окупація України під будь - яким білим чи червоним прапором, не може бути свободи для українського не тільки політичного, а й культурного розвитку, і що не може бути „незалежного'' українського комуністичного режиму, бо він, залежний від Політбюра в Москві, так само непримиренно ворожого проти української самостійницької ідеї, як ворожою супроти неї була династія Романових'' (стор. 200).

З наведеної цитати виходить ясно і недвозначно, що Остап Луцький і його товариші залишилися у вересні 1939 року на Україні тому, що надіялися на „визволення'' червоною армією. Як і К. Студинський, вони стали радянофілами і пізніше заплатили за цей нерозумний вчинок своїм життям. Ось до якого висновку прийшов ред. Кедрин, який не вагався „спасати Україну'' за плечима нацистів, таких же лютих ворогів України, як і большевики. Він не в стані зрозуміти правдивої причини, чому Остап Луцький і тисячі інших залишилися на рідній землі: для того, щоб відважно виконати перед лицем ворога свій національний обов'язок і не боятися глянути смерті в вічі. Не радянофільство, а глибоке почуття справжнього патріотизму привело їх до цього рішення. За словами Остапа Луцького: „Вміли ми бути генералами за добрих часів, то мусимо ними бути й за гірших''. Невже цього не може зрозуміти еміґрант Кедрин, для якого, можливо, т. зв. громадська діяльність в Америці, як не пов'язана з жадною небезпекою, „перевершує героїзм тих, що залишилися на батьківщині. Хотілося б порадити йому прочитати, що на цю тему написав Євген Сверстюк, один із тих, що залишилися: „Героїчно пролита кров не зникає. Вона трансформується в нову форму духовної енергії...'' Та, мабуть, ця мудрість зрозуміла не для всіх еміґрантів.

Проф. Юрій Луцький
Торонто

ВИЯСНЕННЯ

Закидати авторові статті „Призабутий епізод'' в Альманаху -календарі „Свободи'' за 1973 рік, що він поставив на одну дошку з радянофілами 20-их р.р., зокрема з проф. К. Студинським з одного періоду його життя, — Дмитра Левицького, Володимира Кузьмовича, Остапа Луцького й Володимира Старосольського, це щось гірше, як непорозуміння, бо — гірка образа. Названі діячі належали до політичної, культурної й громадської еліти Західньої України, а, зокрема, Остап Луцький був одною з найвидатніших і найсвітліших постатей. Автор тієї статті стояв з усіма ними, зокрема з Остапом Луцьким, у дуже близьких зв'язках, раз-у-раз зустрічаючись з ним на гро-

(Закінчення на ст. 4-ій)

СКРИПКА МАТВІЯ АЛЬБАНІ

За музичним журналом „Акорд'' з 1913 р. подав Ст. Сорочинський

(2)

Одного разу Матвій Альбані зустрінувся з дівчиною - донькою заможного італійського купця Біянкою Павкатті, гарною й гордовитою, як і всі гарні італійки, та й закохався в неї. Дівчина відкинула пропозицію молодого мистця, рахуючи пониженням виходити заміж за людину, яка робить скрипки і завжди ходить підперезана фартухом. В її очах Альбані був звичайним робітником, який здобуває собі гроші на прожиток продажем скрипок.

Засмучений молодий мистець вернувся додому і сів до праці.

Сусіди з подивом зауважили, що веселий Матвій Альбані став чогось замисленим, перестав виходити із дому, а з самого ранку до вечора возився над своїми скрипками. На їх питання мовчав і хмурив брови.

По трьох місяцях була готова нова скрипка. З перших же днів балачки про надзвичайний інструмент облетіли всю округу й притягнули до житла молодого майстра натовп зацікавлених мешканців, які бажали поглянути на чудову скрипку.

Але здивування їх змінилось на пошану, коли знаменитий скрипаль Франціско Бібер, що проїжджав у той час біля дому Альбані, почувши про нову скрипку, забажав поглянути на неї, а поглянувши зараз же вирішив набути для себе, пропонуючи п'ятдесят гульденів, ціну нечувану в ті часи.

Скрипка була куплена, і Бібер опісля казав своїм друзям, що цей інструмент не мало спричинився до дальших його успіхів на концертових естрадах.

Відтоді гордовита Біянка змінилась. З привітним посміхом кивала вона голівкою, зустрічаючись з мистцем неділями в церкві.

Незабаром Матвій Альбані одержав запрошення старого італійця — батька дівчини, і обласканий ним повернувся щасливо до свого дому.

Через деякий час мешканці Ботцени довідалися про заручини молодого мистця Альбані з донькою Павкатті. Весілля було відсвятковане розкішно й урочисто.

Зворушливий Павкатті, обіймаючи зятя, промовив до нього:

— Ну, Матвію, будь щасливим! Нехай твоя нова скрипка, зроблена так чудово, послужить закладом твого добробуту. Твоя слава не помре разом з нею. Поверни її від Бібера і збережи на пам'ятку своєму поколінню. Моя ж донька буде тобі вірною помічницею. Нехай же збереже вас Бог!

Біянка, що стояла поруч Матвія, радісно поглянувши на батька, впала у його обійми.

Матвій Альбані свято виконав заповіт старого італійця і взяв скрипку від Бібера.

Поважний музика, який купив скрипку від Альбані, довідавшись про історію цієї скрипки, негайно повернув її попередньому власникові, що здобув собі не менше відоме ім'я.

З тих пір скрипка Матвія Альбані передавалась з покоління в покоління, як пам'ятник високомистецької роботи, що сприяв скріпленню щастя знаменитого майстра.

Старий замовк. Він довго дивився на іструмент, який лежав перед ним, і здавалось, що він знепритомнів. Враз щоки його затремтіли і він опам'ятався. Глянувши на хлопця, ослабленим голосом до нього промовив:

— Вже недалеко мій кінець. Завжди я був сам-один, — у мене не було ні родини, ні друзів, а своїх батьків я не пам'ятаю... Пройде ще рік-два і я зійду в могилу, забираючи з собою таємницю скрипки. Я так не можу!... Я ж поклявся Альбані виконати його волю і втримаю своє слово. Ти будеш моїм спадкоємцем. Тобі я віддаю скрипку, її бережи так, як беріг я. Вона принесе тобі щастя. Пам'ятай же, що я віддаю її тобі і є запевненим, що вона буде в добрих руках. У майбутньому, коли ти виступатимеш з концертами, згадуватимеш про мене і про мої повчання. А тепер прощай, — я втомлений і хочу відпочити.

Голос старого обірвався.

⁂

Минуло сім років. Хлопець з матір'ю лишили столицю і переселилися до провінціяльного міста. Наука в гімназії йшла своєю чергою. Хлопець перетворився в юнака. Над його верхньою губою зачорніли вусики. Гра на скрипці забирала багато часу, але він пропущене надолужував посильними зайняттями вечорами.

Юнак перейшов до восьмої кляси, аж тут сталась „історія'', і на раді гімназійних професорів присуджено звільнити хлопця разом з кількома іншими учнями.

Молодій людині не лишилось іншого, як шукати праці, від'їхавши до столиці.

Переживав він тяжкі дні...

Велике холодне місто прийняло його не гостинно. Праці не знаходилось. Дороге мізерне життя давало себе знати на кожному кроці. Стало необхідним продавати речі. Він з жахом і стидом згадав, що не далі, як третього дня відніс до часопису оголошення про продаж скрипки. Згадав, як тоді він пояснював службовцеві в конторі друкарні, щоб заголовок у публікації був зазначений великими літерами: — „Скрипка Матвія Альбані''. Стиснулось у нього при цій згадці серце, защеміло...

Враз залунав дзвінок і вивів його із забуття. Він здригнувся і оглянувся...

— Вас хоче бачити якийсь пан, — сказала кухарка, просунувши голову у напіввідчинені двері.

Молодий чоловік встав із крісла.

— Ви продаєте скрипку? — з трудом перемагаючи задуху, промовив незнайомець і впиваючися поглядом в обличчя розгубленого молодого чоловіка.

— Так, отож скрипка, — відповів молодий чоловік і відчув, що унутрі у нього щось затремтіло.

— І ви порішили продати оцю скрипку?.. А у мова?.. — Голос старого нап'явся до останнього ступня. Мертве, безстрасне обличчя його перекосилось від злости. Він стукнув палицею об підлогу й прошепотів прокляття.

У молодої людини в очах потемніло. Скрипка виковзнула з його рук, упала на підлогу й розбилась.

Коли він опам'ятався, незнайомця вже не було в кімнаті. Розбита скрипка лежала на підлозі. Верхня дека тріснула на всю довжину, а уламки підставки валялися побіч.

Молодий чоловік тремтів як у лихоманці й розгублено дивився на розбиту скрипку. В його вухах ще звучало прокляття старого. Страшні відчай виповнили його душу... Він упав на ліжко і заплакав гірко, мов дитина...

⁂

Ставши музикою, молодий чоловік залишив столицю і виїхав до одної приватної опери. Його направлена скрипка збуджувала захоплення серед музик. Надзвичайна її співучість виділялась в оркестрі. Місцеві аматори пропонували за неї велику суму грошей, але він про це й нехотів слухати.

Молодій людині запропоновано було прийняти місце соліста в одному музичному товаристві, яке користувалося великою популярністю.

З того часу кар'єра молодої людини була забезпечена.

Віщування старого музики справдилось...

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО ПЕРЕСЛІДУВАНИХ В УКРАЇНІ! ВКЛЮЧАЙМОСЯ В АКЦІЇ ІХ ОБОРОНИ!

Бібліотека в українському районі

Чикаго. — Публічна Бібліотека міста Чикаго відкрила при 2335 Захід Чикаго свій відділ — в самому центрі українського району в тому місті. Сталося це завдяки заходам Суспільної Організації та Екуменічного Центру ім. Анастасія Великого й ін. діячів. Заходи тривали три роки, у-країнському проханню активно сприяв алдермен п. Жидл, а промотором усієї справи був учитель Володимир Фрис. Бібліотека відчинена щодня, крім неділі. При Бібліотеці напевно буде створений Український Відділ з українських та англомовних книжок з українистики.

Кол. вояки в Ню Йорку відзначили 80-річчя ген. Аркадія Валійського

ген. Аркадій Валійський

Ню Йорк (І. К.). — 8-го лютого 1973 р. сповнилося 80 років генштабу генерал-хорунжому Армії УНР Аркадієві Валійському. Ген. Валійський — це кол. учасник визвольної боротьби України на різних вищих командних постах Армії УНР, відтак Начальник Штабу Української Національної Армії (УНА), та на еміграції в ЗСА — заступник міністра Військових Справ Державного Центру УНР в екзилі, голова Центрального Комітету Вшанування Пам'яті Головного Отамана Симона Петлюри та кількакратний голова Нюйоркського Відділу ОбВУА.

Для відзначення цього ювілею відбулася заходами Управи згаданого Відділу ОбВУА 10 лютого 1973 р. в приміщенні Українського Народного Дому в Ню Йорку Святкова Зустріч членів ОбВУА та інших комбатантських організацій і запрошених гостей.

Ще до прибуття ювілята учасники Зустрічі — кругло 100 осіб, засіли при столах, дожидаючи його приходу. Коли ген. Валійський увійшов на залю в супроводі голови і секретаря Відділу ОбВУА, приявні постали з місць та привітали його грімкими оплесками. На почесному місці президіяльного стола, що було прикрашене китицею живих квітів, засів генерал, а обабіч нього зайняли місця голова Представництва Державного Центру УНР в екзилі, дир. Іван Крамаренко та президент ОбВУА д-р Володимир Галан, а далі представники центральних комбатантських організацій і деякі гості. Голова Відділу ОбВУА, сотн. д-р Іван Козак, який проводив зустріччю, привітав ювілята від імени Управи і членів Відділу, як також від приявних, побажавши йому кріпкого здоров'я і довгого віку, а передусім швидкого і щасливого вороття до Єдиної Самостійної і Соборної Української Держави. При цьому підкреслив, що ювілят належить саме до українців з Придніпрянщини, які, хоч були виховані в московських школах та проживали і працювали під несамовитим гнітом царського самодержавства та у ворожій до всього, що українське, атмосфері, зберегли українську національну свідомість і палку любов до України, яка звеліла їм в слушний час стати на службу відродженої рідної держави та в рядах відновленого Українського Війська включитися в збройну боротьбу в обороні цієї Батьківщини. Д-р Козак зазначив, що участь в цьому рідкісному святкуванні всіх комбатантських організацій, з українсько - американськими ветеранами включно, не тільки засвідчує загальну пошану до особи ювілята кол. вояків усіх Формацій Українського Війська та Вояків українського походження інших армій, але є також промовистим виявом побратимства зброї, вояцької солідарности та духового соборництва тих всіх кол. Вояків.

Після того вітали ювілята промовами: голова Представництва Державного Центру УНР в екзилі дир. І. Крамаренко, президент ОбВУА д-р Володимир Галан від Головної Управи ОбВУА та від усіх комбатантських організацій, що належать до організаційної мережі ОбВУА. З вітаннями ще виступили представники численних організацій.

З черги д-р Козак прочитав життєпис ген. Валійського.

Гостина при спільній трапезі, розпочалася піднесенням тосту і проспіванням многоліття в пошану ювілята. Д-р Козак представив тих відпоручників організацій та гостей, які не складали окремих вітань.

Ювілят, ген. Аркадій Валійський, дякував Управі, а зокрема голові Нюйоркського Відділу ОбВУА за ініціятиву та влаштування цієї ювілейної зустрічі.

Наприкінці д-р Іван Козак висловив подяку всім тим, хто допомогли йому влаштувати її та приготовили гостину.

Зустріч закінчено співом українського національного гимну.

Д-р Іван Козак

240-МЕТРОВА ВЕЖА СЕРЕД СТЕПУ

Біля села Комиш-Зоря серед степів Запоріжжя „6 місяців тривала напружена робота поміж небом і землею. Досі гордістю Комиш-Зорі була висотна цегляна водогінка. Нині неподалік неї здійнялася гігантська 240-метрова стріла-вежа", — в таких урочитих тонах малює справу „Молодь України" з 4-го лютого. Йдеться про збудування ретрансляційної телевізійної вежі, через яку багато районів зможуть тепер дивитися на телевізійні програми із „самої" Москви. Тому й будування провадили прискореним темпом: „Підіймальний кран не знав спочинку, з Києва одна за одною підходили металоконструкції для будови".

Сумний лист зі Львова

„Вчора ми з братом ходили на ковзанку. Все було добре, та ось до брата під'їхали кілька хлопців і почали вимагати грошей. Я сказав їм, щоб вони відчепились, тоді вони покликали ще кілька своїх дружків, збили мене з ніг і почали бити. Мені якось соромно за тих, що були на ковзанці, все бачили — і навіть не пробували зупинити тих хлопців, усі катались, ніби це не була їхня справа й нікого не стосувалось те, що б'ють людину. Але я не образився на їх усіх, бо я і сам страхопуд. Один раз я бачив, як на залізничній станції двоє били жінку, і нікого не покликав на допомогу, і сам не втрутився".

Листа надруковано з підписом „Сергій" у московській „Комсомольской Правде" з 22 лютого ц. р., автор його напевно комсомолець. У кінці він обіцяє, що буде „мужественним", себто хоробрим. Лист, далеко не перший такого типу в різних совєтських виданнях, виявляє багато чого більше з життя в совєтській Україні, чим тільки страх одного юнака.

Це було 30-го грудня 1972 року

(Пам'яті інж. Романа Гойдиша.)

Кавалькада авт посувається дорогами, красвидом банальним, де левади, кущі зів'ялих трав, доми й реклями склепів подібні одні до одних.

Авта їдуть скоро й певно, часом затримуються, і тоді видно, що ця кавалькада везе у останню дорогу когось — для кого призначені ті вінки живого цвіття, — когось, за якого відмовляє молитви священик, — когось, кого оплакуй у чорнійноші родина і друзі. І настирливо пропливає думка: „Чи справді веземо його туди, звідкіля ніхто вже не вертається. Адже ж ще не так давно ми зустрічались, плянували, тішились, що прийде літо й побут в горах. Адже ж не так давно він говорив про спільну участь УСС-ів з нагоди 60-річчя їхнього Чину". — Чи справді вже не відозветься більше його телефон до побратима з питанням: „Друже, я знаю, що ти сам, чи тобі може потрібно помочі?" Тишина, — а властиво шум авт на тій дорозі куди веземо його і звідкіля не має вороття. Скільки трагічних кавалькад проїхало сюди!

Грудневий вітер хилить зів'ялі кущі ясміну, бузка, троянд. Шопенівський жалобний марш, що супроваджає нас у сам Бавнд Брук. Тут авта скручують вбік і перед нами стоїть могутній, гострий обеліск вежі церкви оподалік якої кілька будинків. Церква піднімається у небесний простір й наче говорить до небес про замучений український народ, що мандрує по світі й шукає для себе права.

Йдемо доріжкою поміж цвинтарні могили. На деяких пам'ятниках прізвища й завваги із пройденого життя. Є тут чимало вояцьких могил, що то на покладених на них пам'ятниках видно петлюрівські мечі. Вони повернуті вістрям вгору, наче кричать кричма: „До бою! — На прю! — За волю України!"

Св. п. інж. Роман Гойдиш

У це кладовище, — Пантеон українського народу покладено 30 грудня 1972 р. кол. хорунжого Січових Стрільців інж. Романа Гойдиша. Під горою вінків із чудового цвіття не видно домовини. Говорить прощальне слово проф. д-р Василь Лев. Сльози не дають йому говорити, а треба сказати багато. Про те, що Покійний був визначним громадським діячем, учeнем Українського Вільного Університету, був в рядах ОбВУА, — Станиці УСС, — був у проводі Комітету Об'єднаних Українських Організацій Ню Йорку, а колись, перед еміграцією, немов українським амбасадором у Парижі, де він допомагав Проводові ОУН й українським скитальцям. Тут-же він був щирим побратимом друзів по зброї...

Поникла у смутку жалобна громада ... И видимо його дружину, пластову діячку п-і Стаху, пластунку доню Мусю і двох синів й думка приходить. „Він живе у своїх дітях й вони продовжатимуть його шляхетні діла". Молимось за спокій душі Покійного, що так несподівано відійшов від нас і прощаємо його.

Грудневий вихор продовжує жалобну мелодію по просторах цвинтаря, де прибула нова могила, — могила інж. Романа Гойдиша.

Ярослав Гриневич

ДОКІР І ВИЯСНЕННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

мадському й п р и ватному ґрунті.

Після вибуху другої світової війни відбулося у Львові засідання Екзекутиви й частинно Центрального Комітету УНДО, на якому розв'язано ту партію. Вже на тому засіданні і після нього члени верхівки УНДО, до якої належали Остап Луцький, як і автор цих рядків, раз-у-раз н а р аджувалися над становищем, що його треба зайняти у створеній ситуації, коли гостро актуальною стала м о ж ливість вмаршу совєтських військ до Східньої Галичини. Ці наради відбувалися особливо після 17 вересня 1939 р., коли радіо подало, що совєтські війська переступили Збруч.

Пригадую, що остання моя зустріч з Володимиром Кубійовичем і Остапом Луцьким, також, мабуть, з проф. Романом Смаль-Стоцьким відбулася в одному помешканні на вул. Асника у присутності теперішнього директора канцелярії КУК у Вінніпеґу, Ярослава Кальби. Єдиним і кардинальним питанням було: який буде новий режим, отже — втікати чи залишатися. Остап Луцький, як і багато інших наших діячів - патріотів, вважали, що треба залишатися разом з народом, в надії, що, може, під большевицьким режимом можна буде працювати в культурній і господарській д і л янках для народу. Ця їхня надія не дискредитує їх ні трохи, як патріотів і не зараховує їх ані на цаль в ряди „радянофілів", якими ніхто з них ніколи не був. Зрештою, і багато з тих, які в 20-их р.р. виїхали в Україну в часі українізації, були патріотами і тільки декотрі були збаламученими радянофілами.

Зневажливий зворот у листі проф. Юрія Луцького про рятування життя „за спиною нацистів" стосується не тільки мене, а й всієї української політичної еміграції. Не думаю, що він політично оправданий і раціональний.

Іван Кедрин

Ню Джерзі

В ЯПОНІЇ ВІЙСЬКОВІ КОЛА ВИГОТОВИЛИ вперше японську стратегічну доктрину. Вона передбачує можливість однаково совєтської, як комунокитайської агресії проти Японії. Не маючи власної атомової зброї — у тій доктрині не виключається, що — загрожена атомовою атакою агресора — Японія буде примушена капітулювати. Вправді автори тієї стратегічної доктрини признають існування військово - політичного союзу з Америкою, але не мають великої надії, що Америка, в разі загрози для Японії — поспішить їй з негайною допомогою, як нуклеарна потуга.

ІТАЛІЙСЬКА РАДА КРАЙОВОЇ ПРЕСИ ВИСЛОВИЛА острах, що італійській пресі загрожує небезпека — однаково збоку уряду, що хоче загостреної цензури, як різнопартійної гри. Між іншим — італійський світ преси стурбований можливістю переходу найбільш поширеного й найбільш впливового щоденника „Коррере деля Сера" в Міляно в руки якоїсь законспірованої політичної групи.

Політично-інформаційна діяльність української громади в Маямі

Фрагмент з проголошення Дня Української Незалежности 23 січня 1973 р. в Маямі, Флорида. На фото (зліва): інж. Богдан Наганів, о. протоієрей Михайло Горошко, парох української православної церкви, посадник метрополітального Маямі Джон Ор, мол., який підписав проклямацію, голова Центрального Комітету Українських Організацій Маямі Микола Ракуш, Анна Максимович, Ірина Ракуш, Соня Серна, Надія Мудрейко та готирилітня Каролина Максимович.

Маямі, Флорида. — При входах до місцевих українських Церков та до Українського Американ с ь к о г о Клюбу відвідувачі одержують невеликий розміром, помистецьки оформлений англомовний памфлет п. н. „Факти про Україну і український народ", недавно виданий місцевим Центральним Комітетом Українських Організацій міста Маямі. В приміщеннях Українського Американського Клюбу на стіні розвішані великих розмірів фота, на яких зафіксовані проклямації „Дня української незалежности" 22 січня, передані представникам Комітету посадником міста Маямі та головою метрополітального управління т. зв. великого чи об'єднаного Маямі. Не зважаючи на те, що в цьому місті українська громада не надто численна, то все таки завдяки наполегливим заходам її провідних діячів вона могла добитися того роду політичних досягнень. Голова Центрального Комітету, відомий місцевий підприємець пан Микола Ракуш має у своєму розпорядженні цікаву кореспонденцію з американськими політичними діячами в справі „Дня української незалежности". До речі, власне у висліді такої переписки конґресмен Клявд Пеппер навіть подав дані про 22 січня до Конґресового р е к о рду. Має свою історію поява англомовного памфлету про Україну. До Центрального Комітету входить група, відома під назвою „Українські танцюристи Маямі", яка налічує 43 членів, а якою керують пані Катерина Годівська та Тарас Максимович. Від трьох років ця група активно партиципує у т. зв. Джунійор Орандж Бовль параді, у якій беруть участь репрезентації практично всіх американських стейтів. Програма є передавана національною телевізійною сіткою ЗСА. Українська група здобула для себе велику популярність і її почали запрошувати різні установи та організації з постановками українських танців. Як виявилося, ознайомлення з Україною і українським народом серед оточення було якщо не мале, то практично майже ніяке. Українських танцюристів називали „росіянами", „вірменами" тощо. Щоб цьому протидіяти, Центральний Комітет вирішив дати до рук наших юних танцюристів інформаційну літературу, яку вони масово тепер поширюють. Останньо керівник групи пан Тарас Максимович, який є учителем однієї з місцевих середніх шкіл, вийшов з пропозицією в и с в і т л ю вати фільм з українською тематикою. Виявилося, наприклад, що фільм „Маруся" викликає заінтересування учнів середніх шкіл. Коли ж у зв'язку з щорічними відвідинами столиці ЗСА Вашинґтону учнями з Маямі керівник прогулянки Тарас Максимович знайомив учнів з Тарасом Шевченком, показуючи їм пам'ятник Шевченкові у Вашинґтоні, виринула думка докладніше познайомити американських учнів і студентів з Україною. З цією метою Центральний Комітет закупив „Історію України" у прозірках Івана Струка і ця „Історія" буде висвітлюватися у місцевих середніх школах. В половині березня Українські танцюристи Маямі виступатимуть в часі карнавалу, організован о г о місцевим Науковим музеєм. Треба відзначити, що цей карнавал є у Маямі дуже популярний і щоб найтися в складі виконавців програми треба мати справді відповідні мистецькі кваліфікації. У зв'язку з популярністю наших молодечих танцюристів, з боку деяких чужинецьких організацій ставлено їм пропозиції, щоб вони не називали себе українцями, бо тоді, мовляв, матимуть кращі можливості. Очевидно, того роду суґестії вони відкинули і продовжують репрезентувати між неукраїнцями добре українське ім'я та українське народне мистецтво.

Український Центральний Комітет Українських Організацій Маямі — Відділ УККА, має у своєму складі 12 різних наших громадських й церковних о р ганізацій. Його завдання — координувати діяльність членів та репрезентувати на зовні всю українську громаду. Комітет влаштовує у своєму заряді імпрези загальноукраїнського значення, як наприклад, Свято державности. Працею Комітету у цьому році керує президія в складі: Микола Ракуш — голова, Надія Мудрейко — секретар, інж. Богдан Наганів — заступник голови, Соня Серна - скарбник.

Американські фармери занепокоєні новою сільсько-господарською програмою уряду

Вашинґтон. — Проєкт уряду виелімінувати субсидії американським фармерам з рахунку землі, вилученої з користування на основі давнього закону, який обмежував посівну площу, викликає чималий спротив в Конґресі, а також побоювання серед фармерів. За новим урядовим законопроєктом, обмеження щодо посівної площі були б скасовані, а тим самим уряд перестав би виплачувати допомогу всім цим фармерам, які не використовували б наявної в них посівної площі. Свій законопроєкт уряд мотивує цим, що на сучасному етапі зросло запотребування на сільсько-господарські продукти в такій мірі, що немає потреби обмежувати посівну площу. Немає також виглядів на те, щоб запотребування на зерно у світі зменшилося. Не зважаючи на таке становище Адміністрації, американські конґресмени і сенатори висловлюють погляд, що скасування контролі сільсько-господарс ь к о ї продукції в скорому часі призведе до надпродукції і до зниження цін. Такої ж думки є багато фармерів, які бажали б, щоб дотеперішній закон був збережений в силі, поминаючи менші чи більші модифікації, зумовлені вимогами теперішнього часу.

УВУ проголошує вписи на літні семестри та на Високошкільний Літній Курс Українознавства

Як і минулими роками, Ректорат Українського Вільного Університету проголошує оцим чергові вписи на:

1. Літні семестри на обох факультетах, які в 1973 р. триватимуть від 1 липня до 31 серпня, та на

2. Високошкільні Літні Курси Українознавства в часі від 1 до 21 серпня 1973 р.

Зголошення вписів приймається до 15 квітня 1973 р. Всякі точніші інформації уділяє канцелярія всім бажаючим кожночасно.

— о О о —

Згідно з постановою Баварського Державного Міністерства Освіти й Віровизнань з 16 вересня 1950 р., ч. XI-60710, УВУ має право надавати — після виконання всіх вимог — академічні ступені магістра та доктора.

Диплом можна отримувати на філософічному факультеті із україністики (мовознавство й літературознавство), славістики, історії України й Східньої Европи, історії української культури й духовости, етнографії, мистецтвознавства, географії й демографії, а на факультеті правничих та суспільно-економічних наук із Східньоевропейського права, суспільно-економічних наук, совєтознавства, соціології тощо.

Здобуття магістеріяту є передбачене в засаді тільки для кандидатів, які студіювали раніше в УВУ або в іншій рівнорядній Високій школі 4-6 семестрів. Відповідно до зарахування попередніх студій вони мають вислухати 2(найменше)-4 семестри, скласти визначені колоквії та іспити й написати під наглядом професора маґістерську працю.

Магістри, які бажають здобути ступінь доктора, мусять записати й вислухати в Мюнхені найменше два семестри. В часі першого семестру кандидати мають із професором узгіднити тему докторської праці й постаратися про затвердження теми в Деканаті. Працю пишуть вони в часі зимових семестрів, у постійнім контакті з професорами-рецензентами, і предкладають її найпізніше на початку другого семестру до оцінки. Ступінь доктора отримується після зарахування двох семестрів, прийняття та захисту праці та складення двох риґорозів — „великого" з предмету праці та „малого" із філософічних наук.

До зарахування семестру потрібно скласти кольоквія у загальній кількості 140 годин. Ніякі звільнення від вислухання приписаних семестрів, чи від складення приписаних іспитів чи риґорозів не є можливі. Також риґорози, складені на іншому університеті до докторського диплому не можуть бути зараховані.

До зголошення треба долучити:

а. Свідоцтво зрілости;

б. Власноручно написаний життєпис із окремим узглядненням дотеперішнього перебігу студій;

в. Засвідчення про студії в інших університетах, із зазначенням складених іспитів, написаних семінарійних праць, добутих кредитів та оцінок та взагалі всіх даних, які можуть мати значення для зарахування студій;

г. Три підписані світлини (6,5 х 4,5).

— о О о —

Високошкільні Літні Курси Українознавства є передбачені для студентів, які студіюють в чужих університетах і не мали змоги досі вивчати українознавчі предмети, чи які бажали б підвищити своє знання з ділянки українознавства, щоб могти згодом студіювати в УВУ. В Курсах можуть брати також участь ученики вищих гімназійних кляс, що бажали б поширити свої українознавчі знання. Згідно із постановою Керівних Органів КоДУС'у закінчення курсів українознавства є передумовою отримання стипендії КоДУС'у. Студенти, які не покінчили українських гімназій, не зможуть бути прийняті до УВУ без закінчення Курсів українознавства.

— о О о —

Дуже просимо дотримуватися визначеного терміну зголошення; зокрема це стосується всіх тих, які бажають користуватися полегшами при вишуканні дешевшого мешкання. Учасники Високошкільних Літніх Курсів Українознавства користуються тими самими полегшами, що й студенти семестрів (якщо надішлють своєчасно свої зголошення), тобто приміщеннями по знижених цінах та полегшами при одержуванні знижок на харчування. Вчасне зарезервування місць у гуртожитках та харчівнях залежить від дотримання терміну зголошень. Дотримання терміну важливе ще з іншого погляду: деякі студенти мусять попереду отримати відповідні інформації щодо зарахування семестрів, яке іноді залежить від складення додаткових іспитів, і про те кандидати мусять бути вчасно повідомлені, щоб даром не витрачати часу, а заздалегідь підготовити собі все до виїзду.

Зголошення на Літні семестри та Високошкільні курси Українознавства, як теж все листування в справі студій (для отримання додаткових необхідних інформацій) просимо спрямовувати на адресу: Ukrainische Freie Universität, 8 München 80, Laplacestrasse 24 (Bundesrepublik Deutschland), Europe.

— о О о —

УВУ не має ніяких фондів на уділювання стипендій, і тому в цій справі не веде ніякого листування. Також недоцільне всяке листування щодо бажаних полегш у студіях (приїзду до Мюнхену, звільнення від семестрів чи від іспитів, полегш у зарахуванні семестрів тощо).

Єдиною компетентною установою щодо уділювання стипендій є Комісія Допомоги Українському Студентству (КоДУС) і в справі всіх інформацій щодо можливости отримання стипендій та обов'язуючих умов на отримання стипендії треба звертатися на адресу: KODUS, 29, rue des Bauyes, 95200 Sarcelles, France, Europe.

Так, як минулими роками, передбачається, що в часі семестрів та курсів буде приділена увага також для культурної розваги: прогулянок в підальпійські чи альпійські околиці, відвідування бібліотек та музеїв, звиджування Мюнхену та околиць. В минулих роках добру славу добули собі також товариські розвагові вечори, чи мистецькі самодіяльні вечірки учасників курсів. Для охочих буде продовжуватися дискусійний семінар, присвячений сучасній духовій ситуації у світі.

Ректорат Українського Вільного Університету

ВАЖЛИВИЙ ПРЕЦЕДЕНТ

(Закінчення зі стор 2-ої)

мі ОН тільки „консультативний статус". Держави, які не є членами ОН, можуть мати при ОН своїх офіційних обсерваторів чи о ф і ц ійних „зв'язкових". Курт Вальдгайм став на становищі, що в його компетенції, як генерального секретаря ОН, надавати статус „офіційного обсерватора" при ОН не тільки леґітимним і визнаним урядам держав, які не є членами ОН, але також революційним чи повстанським рухам, які покликали до життя у противагу леґітимним урядам власні революційні уряди. Очевидно, ці революційні уряди мусять репрезентувати якусь реальну силу і бути виразниками значної частини населення стосовних країн.

Коли йдеться про найближчу нам нашу власну справу, тобто про міжнароднoправний статус українського протисовєтського визвольного руху і його зовнішню репрезентацію, то наші юристи, в першій мірі міжнароднoправні експерти, повинні докладно вивчити цей новий прецедент і устійнити, в якій мірі він може бути нами використаний. Маємо тут на увазі наш екзильний уряд — Український Державний Центр за кордоном, Національну Раду і її Виконний Орган, які репрезентують за межами України українські національні політичні аспірації, виходячи з реального спротиву українського народу чужоземній окупації, здійснюваній під фірмою т. зв. Української Радянської Соціялістичної Республіки, формально члена - засновника Об'єднаних Націй. Проте, екзильний уряд УНР має також леґітимні підстави, бо спирається на акті проголошення самостійности з 22 січня 1918 р. і на реальному існуванні тоді незалежної і визнаної цілим рядом держав Української Народної Республіки.

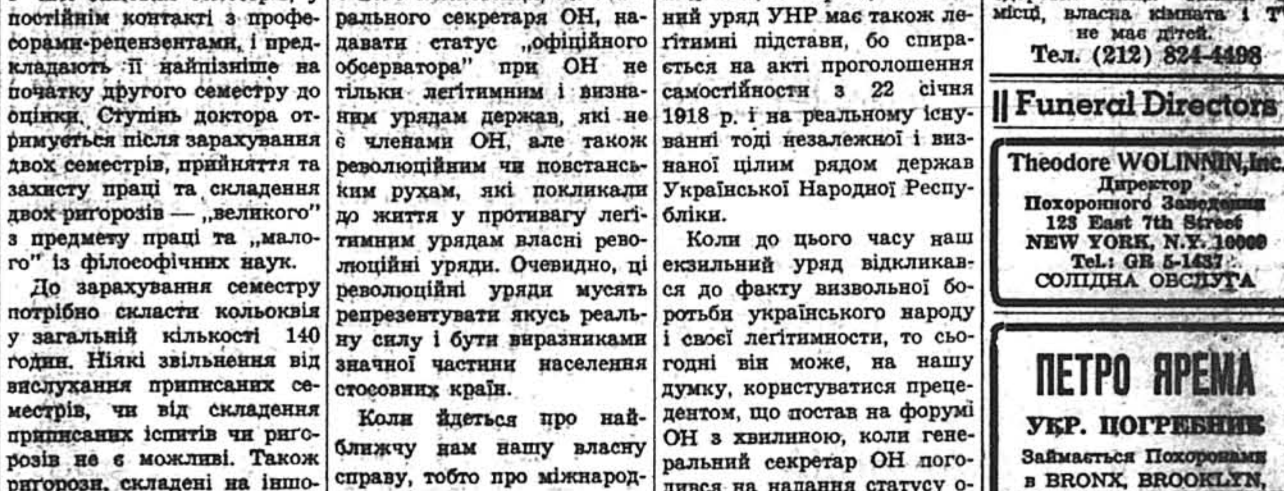
Коли до цього часу наш екзильний уряд відкликався до факту визвольної боротьби українського народу і своєї леґітимности, то сьогодні він може, на нашу думку, користуватися прецедентом, що постав на форумі ОН з хвилиною, коли генеральний секретар ОН погодився на надання статусу офіційного обсерватора при ОН революційному південнов'єтнамському тимчасовому „урядові".

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ТАРЗАН, Ч. 6896. Товариш купця тратить терпець супроти Тарзана

Дозволу, за яким питаєш, я не маю з собою, я повісив його на стіні у моїй купецькій станиці.

Можливо, — але тобі видали дуплікат, що його, згідно з приписами, ти повинен постійно носити з собою... коли ти далеко від своєї торговельної станиці. Якщо ти є справжнім купцем, то знаєш, що погрожує кара, коли ти його не покажеш мені!

Навіщо, Рудольфо, дозволяти йому, щоб ми тратили собі з ним час, розмовляючи про приписи? Ми ж далеко від усякої поліції!